

Christelijke bedrijfsidentiteit

Fictie of werkelijkheid

De sterretjes in de dennenboom weerkaatsten het zachte licht. De kerststukjes en rode servetjes op tafel zorgden voor een vrolijke noot in het eenvoudige zaaltje. Het koor was al begonnen aan hun repertoire. Achterin de zaal ging Herman onopgemerkt zitten. Terwijl hij z'n boordknoopje en stropdas losmaakte, ging zijn blik over de mensen in de zaal. Sommigen zaten apathisch in hun invalidenwagen, anderen friemelden aan de servetjes. Maar het merendeel van deze dementerende ouderen leefden op bij het horen van bekende kerkliederen. 'Wat zijn ze kwetsbaar', schoot het door Herman heen. Als directeur van de zorginstelling realiseerde hij zich opnieuw de kwetsbaarheid van het leven. Terwijl hij zachtjes mee neuriede, gingen andere momenten als een film aan hem voorbij: de dakloze die hij van nabij had leren kennen, de ernstige ziekte van zijn vrouw, zijn eigen burnout van enkele jaren geleden. Juist die laatste periode had een verdieping in zijn geloof bewerkstelligd. Zijn groeiende, innerlijke drijfveren wilde hij niet alleen beperken tot zijn privé leven, maar ook uitdragen op zijn werk. 'Er moet toch een manier zijn om de christelijke identiteit van onze instelling beter uit de verf te laten komen. Deze mensen leven op bij het horen van christelijke liederen. Onze verharde maatschappij heeft meer sociale binding nodig. Christelijke waarden kunnen daaraan bijdragen, daar ben ik van overtuigd.' Terwijl hij glimlachte naar de grijze dame naast hem, groeide bij hem het besef dat de christelijke wortels van zijn zorginstelling beslist aandacht verdienden. Herman ging rechtop zitten. Hij richtte zijn blik onbewust naar boven en nam een besluit: 'Ik ga komend jaar onze christelijke identiteit daadwerkelijk vormgeven.'

De christelijke identiteit in je bedrijf vertalen naar de werkelijkheid. Hoe doe je dat?

- Dit vraagt eerst de nodige denkkracht, want hierbij rijst de vraag: Wat is eigenlijk christelijke identiteit? Om dit te ontdekken, komen de volgende thema's aan de orde:
- Wat is ons mission statement?
 - Wat zijn onze waarden?
 - Wat is onze business ethiek; hoe gaan wij met financiën (macht) om?
 - Hoe vertalen wij dit naar de werkvloer?

Mission statement

Als we uitgaan van een christelijke identiteit dan beschrijft het mission statement vanuit een bijbels perspectief de innerlijke opdracht die ons aandrijft. Onze innerlijke roeping. Het mission statement vertelt kernachtig: wat wij beogen, voor wie en waartoe. Vragen die

beantwoord moeten worden om een mission statement op papier te krijgen, zijn:

- Wat is onze dienstverlening; hoe bevordert onze dienstverlening het succes van onze klanten?
- Wie zijn onze klanten en wat zijn hun belangrijkste behoeftes?
- Wat is de duurzame bijdrage van ons bedrijf aan klant én samenleving?

Waarden

Hoe willen we omgaan met elkaar? Vanuit de volgende thema's kunnen we prioriteit geven aan twee of drie deugden:

- Hoe gaan we om met medewerkers en klanten?
- Hoe gaan we om met leiderschap en autoriteit?
- Hoe kijken we aan tegen kwaliteit en

prestatie?

- Hoe gaan we om met financiën en onze middelen?
 - Hoe gaan we om met het milieu?
- Per thema is het aan te bevelen om twee of drie waarden te kiezen.

Paul Donders heeft nagedacht over de filosofie achter de waarden die hij binnen xpand hanteert: 'Binnen ons bedrijf is de vrijheid van het individu belangrijk, maar wel gekoppeld aan verantwoordelijkheid aan de gemeenschap. Dit leiden we af van het Godsbeeld dat we in de bijbel terugvinden. We zien de individualiteit van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, maar zij kiezen voor communiteit (gemeenschap en eenheid). Deze filosofie achter het bijbels denken is uniek, want beide denkbeelden

De Case

- individualiteit en community - worden gecombineerd. Hierdoor komt synthese en synergie vrij. Individualiteit geeft energie, maar ook community. Beide denkbeelden op zichzelf staand, kunnen beperkend werken. Als je alleen uitgaat van de individualiteit ontgaat dat in egoïsme en als je alleen de community centraal stelt, beperkt dat je vrijheid en creativiteit. Het christelijk denken die beide schijnbare tegenstellingen verenigt en evenwaardig naast elkaar laat bestaan, geeft dus synergie. We praten over synthese omdat beide waarden tegenovergesteld lijken: een these en een antithese, maar onder Gods autoriteit krijg je synthese. Binnen xband beogen we daarom dat zowel medewerker als klant zijn unieke plek ontdekt en zijn persoonlijke roeping, maar wel gekoppeld aan verantwoording voor de community.'

'Ik zeg nadrukkelijk onder autoriteit van God. Een filosofische grondregel zegt: 'Wie afhankelijk is van het onafhankelijke, wordt onafhankelijk van het afhankelijke'. Dus als we ons afhankelijk opstellen van een onafhankelijke God, zijn we ten diepste niet onderworpen aan de onzekere factoren van het leven. Dus wanneer we over christelijke ethiek en waarden nadenken, is het belangrijk om te ontdekken wie we als hoogste autoriteit zien. Binnen xband willen we vanuit de christelijke ethiek werken, dus dat we in onze ethiek Christus volgen. God is de rechtmatige autoriteit in ons bedrijf.'

Business ethiek

Hoe kijken we aan tegen en gaan we om met:

- Winst.
- Schulden.
- Informatie rondom geld; willen we openheid van zaken geven?
- Hoe kijken we aan tegen macht?

Paul Donders: 'Dit is een belangrijk thema. Hoe je met je financiën omgaat, zegt me hoe je met macht omgaat. Financiële middelen geven je keuze- en beslissingsvrijheid. Dat geeft een gevoel van macht. Het geeft een kick. Je kunt die macht misbruiken.

Illustratie: Peter Britsia

SPREEKWOORD:

IK KAN NIET HOREN WAT JE ZEGT,
WANT JE HANDELEN Overschreeuwd DAT.

Het kan ook zijn dat je eenvoudigweg slecht met die keuzevrijheid om kan gaan. Maar het heersen (leiderschap en macht) is wel de basisopdracht aan de mens. In het bijbelboek Genesis staat: je zult heersen over de aarde. Ook in Openbaring vinden we terug dat we als priesters en koningen zullen heersen. In de bijbel vinden we niet voor niets 2650 teksten over thema's als geld, rijkdom en armoede. Ter vergelijking: over geloof vinden we slechts 450 teksten. De helft van de vergelijkingen van Christus gaan over deze onderwerpen en Hij zegt: 'Als jullie onbetrouwbaar blijken in de omgang met de valse mammon, wie zal jullie dan werkelijk belangrijke dingen toevertrouwen?' (Lucas 16: 11)

Normen; naar de werkvloer

Volgens Paul is het trainen van leidinggevendenden op alle niveaus cruciaal: 'De

normen zijn de geleefde rituelen op de werkvloer. Als we bovenstaande zaken helder op papier weten te krijgen, is dat mooi. Maar als het filosofische document in de la blijft liggen en slechts een papiertje blijft, wordt het een leeg verhaal. De grootste uitdaging is om het naar de geleefde werkelijkheid binnen het bedrijf te vertalen.'

Hoe gaan leidinggevendenden binnen het bedrijf om met:

- Werknemers; wordt er tijd genomen voor werknemers gesprekken; is het individu belangrijk?
- Conflicten; is er balans tussen de rechten van het individu en die van de community?
- Strategie; reageren leidinggevendenden op de omstandigheden of zijn ze proactief?
- Klanten; 'melken ze klanten', of worden klanten gezien als respectabele mensen aan wie ze serieus dienstbaar willen zijn?
- Waarheid; vertellen leidinggevendenden halve waarheden, overdrijven ze, of geven ze constructief de juiste informatie door?
- Complimenten; geven ze alleen complimenten aan hun lievelingsmedewerkers, of geven ze ook eerlijke waardering aan alle medewerkers?
- Financiën; geven ze transparant inzicht of misbruiken ze middelen om mens en bedrijf te manipuleren?

Paul: 'Leiding geven is richting geven. Leidinggevendenden hebben een voorbeeldfunctie. Zij hebben een veel grotere impact op de medewerkers dan mooie gouden regels op papier. En beïnvloeding gebeurt vooral door wie iemand is, niet zozeer door wat hij of zij zegt. Een spreekwoord luidt: 'Ik kan niet horen wat je zegt, want je handelen overschreeuwd dat.' De sleutel is dus om leiders - van directeur tot teamleiders - te trainen in bijbelse waarden zodat zij deze verinnerlijken. Ook voor hen die niet de bijbel als uitgangspunt hebben, kan de intelligentie van dit waardensysteem zeker overtuigen.'

Meer informatie: www.xband.cc

Tekst: Gea Gort

E-mail: gea.gort@vbo.nu